

Kronološki seznam slovenskih in slovenističnih tiskov ter rokopisov protireformacijske in baročne dobe — od leta 1600 do 1764 — je dal Francé Kidrič v razpravi »Opombe k protiref. (katol.) dobi v zgodovini slovenskega pismenstva« v ČJKZ 3, 1921/1922 na str. 73—80 in na str. 133, na straneh 80 do 132 pa je razpravljajal o problemih datiranja in drugih vprašanih nekaterih tiskov in rokopisov te dobe. Dodatke in popravke k temu kronološkemu seznamu je objavil isti avtor še v opombah k razpravi »Razvojna linija slovenskega preporeda v prvih razdobjih« (RDHV 5 6, 1930) in sicer za tiske in rokopise od leta 1600 do 1678 v opombi 3 na str. 46 in 47 ter za tiske in rokopise od leta 1678 do 1750 v opombi 1 na str. 47, medtem ko je dodatke in popravke za tiske in rokopise od leta 1751 do 1764 objavil v opombi 35 k razpravi »Dobrovský in slovenski prepored njegove dobe« (RDHV 7, 1930) na str. 187.

Za Kidričem se je z literarno zgodovino tega obdobja intenzivno ukvarjal Mirko Rupel. Nekaj tiskov, med njimi dva prav pomembna, ki jih je Kidrič še pogrešal, vendar navajal v svojem seznamu, ker so mu bili znani iz literature, je Rupel spet spravil na dan, poleg tega pa korigiral nekatere Kidričeve navedbe. Na novo evidentirane tiske in rokopise je Rupel sistematično objavljajal v strokovnem časopisu. Tako je leta 1949 objavil najdbo rokopisa v članku »Slovenska pobotnica iz 1743« (SR 2, 1949, str. 323), nato pa je zabeležil nekaj novih biografskih podatkov in objavljajal nove najdbe v seriji člankov pod skupnim naslovom »Prispevki k protireformacijski dobi« (SR 4, 1951, str. 238—243; SR 5 7, 1954, str. 178—194; SR 9, 1956, str. 148—154; SR 11, 1958, str. 122—129). Od tega je Rupel obravnaval tiske le v SR 9, 1956, v vseh drugih člankih te serije pa rokopise. Obe pomembni knjižni najdbi je objavil v posebnih razpravah: »Slovenski katekizem iz leta 1615« (SR 12, 1959/60, str. 104—113) in »Prva prekmurska knjiga, Temlinov Mali katekizem 1715« (Razprave 2. razr. SAZU II, 1956, str. 103—114). Leta 1961 je podal Rupel tudi pregled raziskav v članku »Novejše raziskave starejšega slovenskega slovstva« (JiS 6, 1960/1961, str. 67—72). V poglavju Protireformacija je navedel vse novejše študije, ki obravnavajo to obdobje. Rokopise so v tem 15-letnem povojnem obdobju poleg Rupla objavljajali še F. Minařnik, M. Golia in L. Hadrovics, tiske pa je raziskoval le Rupel. Malo kasneje je objavil štiri drobne, doslej neznanе tiske protireformacijskega obdobja še Marijan Smolik. Najditelj sodi, da jih je natisnil

ljubljski tiskar Adam Friderik Reichard med leti 1734 in 1751. Objavil jih je v popisu virov k svoji disertaciji »Odmev verskih pesni in kontroverz v slovenski cerkveni pesni od začetkov do konca 18. stoletja«, Ljubljana 1963, str. 18. Iz tega časa je morda še ta ali oni drobni tisk, brez navedbe letnice in tiskarja, ki jih je evidentiral Avgust Pirjevec v bibliografiji »Doneski k slovenski bibliografiji« (SJ 4, 1941, str. 148—172). Vsaj za enega teh tiskov je ugotovil Smolik, da je izšel po letu 1757 ali 1758. Navedel ga je pod št. 58 na str. 25 in 26 svoje zgoraj omenjene razprave. Iz 17. stoletja je tudi romarska knjižica za slovenske porenske božjepotnike z nemškimi in slovenskim besedilom, ki so jo sicer v strokovni literaturi že cmenjali, poiskal in nadrobno predstavil pa nam jo je šele Jože Stabéj v razpravah »Staro božjepotništvo Slovencev v Porenje« (Razprave 2. razr. SAZU VI, 1965, str. 141—215) in »Die alten Wallfahrten der Slowenen an den Rhein« (Zeitschrift des Aachener Geschichtsvereins 78, 1967, str. 97—160). Ob koncu obravnavanega obdobja so začeli izdajati tudi prve tiskane uradne razglase v slovenskem jeziku. Doslej najstarejšega, iz leta 1754, je objavil podpisani v članku »O najstarejših tiskanih uradnih razglasih v slovenščini« (Kronika 15, 1967, str. 91—94).

Doslej pa ni bila omenjena v nobenem bibliografskem popisu ali literarnozgodovinskem prispevku drobna slovenska knjižica iz leta 1728, ki je bila med raznovrstnim tiskanim drobižem v Knjižnici Narodnega muzeja v Ljubljani in je sedaj vključena v knjižni fond pod signaturo 4905. Čeprav delce samo po sebi ni pomembno, pa ga je vredno zabeležiti ne le, da ga bo upoštevala bodoča retrospektivna slovenska bibliografija, ampak tudi zato, ker je protireformacijska doba tako revna s slovenskimi tiski, da premoremo od leta 1600 do leta izida te knjižice, torej za stoosemindedvajset let, le 20 slovenskih tiskov — a tudi od tega skromnega števila nekaterih ne poznamo pobliže, ker so izgubljeni — in še nekaj pretežno tujejezičnih tiskov, v katerih je deloma upoštevana slovenščina.

Bibliografski popis knjižice je naslednji:

LITANIAE OD Shalafne Matére Boshje
Divize MARIE.

(Čelni naslov.)

Labaci, Formis J. G. M. Incl. P. C. T. 1728.
(VIII) str. 13,5 cm (hrbet) × 8 cm.

Na sedmih straneh prinaša knjižica litanije, na zadnji, osmi strani, pa molitev in na koncu impresum, ki bi se neokrajšan glasil: La-

baci, Formis Joannis Georgij Mayr, Inclytae
Provinciae Carnioliae Typographi 1728.

Poleg drugih pomembnejših izdaj je tudi
ta knjižica odsev živahnejšega delovanja cer-
kve med ljudstvom v začetku 18. stoletja, ko
so najpotrebnejše molitvene obrazce določili

in širili v ljudskem jeziku. Po namenu in
obliki je sorodna še dvema drobnima tiskoma
iz prvih treh desetletij 18. stoletja in sicer
knjižicama O Gospud jelt terdnu verujem
ufe taiftu... (iz l. 1713) in Scitu necessaria
(ok. l. 1730).

